

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Ratum habens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

dium. De quibus hic breviter aliquando enim fu-
sus dicemus, cum agemus de restitutione, lib. 8. tract. 4.
cap. 2. per totum Lege Layman lib. 3. sect. 5. tract. 5. part. 3.
cap. 4. num. 5.

Consulens, & Auxilians.

2. Qui maligno consilio, vel auxilio, permovet ho-
minem ad necem sibi, vel alteri inferendam; verè, ac
proprie homicida est, si eventus sequatur. Quod si ille
aliquid, sed non determinatum propositum ante con-
ceperat, quod maligno consilio, vel auxilio tu magis
confirmasti; mitius quidem punieris eris, sed irregu-
laritatem non effugies. Ita idem ibid. vide id explicatius
infra lib. 8. tract. 4. cap. 2. §. 2. num. 6. Si sit dubium, an per-
moveris, supra lib. 1. cap. 3. §. 7. v. *Dammum secutum*,
à num. 2. diximus, si ille omnino determinatus erat occi-
dere, vide mox num. 5. & omnino infra lib. 8. tract. 4. cap. 2.
§. 2. num. 6.

Mandans, seu, quod idem est, iubens.

3. Qui homicidium fieri mandavit, secuto effectu,
proprie homicida est, ordinariis poenis, censurisque
subiectus. Sunt autem duo discrimina inter consulen-
tem, & mandantem.

Alterum: Qui mandatum occidendi ante eius exe-
cutionem expressè, vel tacite revocavit; ab irregulari-
tate, ex Avila part. 7. dis. 6. sect. 2. dub. 4. securus est, dum-
modo revocatio ad notitiam mandatarii pervenerit. At
verò, qui consilio pravo dato, quod, v. g. turpe sit vin-
dictam non sumere; aliquem ad inferendam necem
permovet, licet postea revocavit; tamen irregularita-
tem ex eodem Avila ibid. incurrit, si persuasus conce-
pit semel propositum nihilominus executus fuit.
Ratio utriusque est, quia si semel Petrum persuasisti,
seu illi consilium dedisti, ut occideret; & deinde illum
dissuadere coneris, non tamen ille dissuadetur, sed occi-
dat: in vim occidet tui consilij, quod firmiter animo
infect: ergo homicida eris, & irregularis. At si solùm
mandasti, cum tota ratio mandati consistat in autori-
tate mandatis, mandato revocato, nihil tui remanet in
mandato: quare si is adhuc occidat, ex se occidet,
non ex tua autoritate; & consequenter tu nec homi-
cida eris, nec irregularis. Nam propterea, si forte consi-
lium prædictum non fuisset in alia ratione supradatum,
nisi in autoritate consulentis; æquiparatur mandato;
& eo revocato, si adhuc fieret occisio: tunc, qui sic mo-
vit ad necem, sed revocavit, non esset homicida, nec irre-
gularis. Quid si quis erravit in exequendo mandato? De
hoc vide supra §. 3. n. 5.

4. Hactenus ex Avila, ceterum propositus p. 3. §. 5.
dub. 8. n. 63. & 64. (& probabile putat, Less. lib. 2. cap. 1.
d. 3. num. 18. lege Dian. part. 3. tract. 5. resol. 83. & part. 4.
tr. 2. res. 14.) prædictum discrimen non agnoscit, docet
que tum mandantem, tum consulentem, v. g. abortum
animatum, vel mortem inimici, non esse reos homicidij,
nec irregularitatis, si ij revocaverunt mandatum, & consi-
lium: quia pari modo, revocato consilio, ac revocato
mandato; si sequatur homicidium, non imputabitur
consulenti. Neutrum ex his sententiis audeo appellare
improbabilem.

5. Alterum: Si tu alicui mandas, ut is hominem oc-
cidat, ille mandatum excipiat, tuoque nomine exe-
quatur; irregularis eris, licet mandatarius iam ante

concepto occidendi proposito, quamvis tu non man-
des, nihilominus hominem occidisset. Si autem alicui
fisti homicidium, sed consilium tuum nihil ad effectu-
contulit, quia per se ipsum ad occidendum plane de-
minatus, nihil omnino in proposito suo per se confirmas-
tus fuerat: homicidium non commisisti, & sic ab irregu-
laritate infensus eris. Ratio utriusque est, quia manda-
tum fit in gratiam mandantis, consilium autem datur in
gratiam recipientis; ex quo sequitur, in quatuor ut si frater
Petro, ut is occisionem faciat, qui Petrus tale proposi-
tum firmiter conceperat; sequitur, in quatuor ut tu nihil efficias.
efficit enim ille ex suo firmo proposito: At verò si tu
idem mandes, isque mandatum exequatur, sequitur, in
iam tuo nomine homicidium fiat, tibi que ut causæ re-
scribatur.

6. Denique nota: si affirmanti tuâ gratiâ se homi-
nem necaturum, credas id ab ipso futurum esse, & non
contrarias, nec impedias, cum possis; conferi te tacite
consentire, & mandare.

Eademque ratio est, si te rixante, v. g. cum Ioanne
amici tui fortè supervenient; & à te non prohibitis
repulsi (addo, cum possis) Ioannem in tuam gratiam
occidunt; Quare in utroque casu irregularis fies: recede
quæ dixi supra §. 13. n. 8.

Ratum habens.

7. Qui suo nomine necem patraram, postea ratum
habet, ad damnum restitutionem minime tenetur.
Ita Mol. Less. Vasquez de Lug. tom. 1. de Inst. disp. 13.
sect. 2. §. 1. num. 32. nec irregularis fit. Ita Vasquez; Tu-
rianus, Hurtad. Tuar. Coninch. alique, quos citat Less.
turque de Lugo loc. cit. num. 34. contra Molin. Sylu. No-
varum, aliosque. Ratio est, quia irregularitas infigitur
ei, qui aliquo tandem modo, est causa homicidij, &
rursus, obligatio restitutionis consequitur tanquam ef-
fectus ad factum homicidium, seu ad damnum illatum.
Sed quia, per ratificationem homicidij, vel damni ante
à te commissi, nemo efficitur ylo modo causa, cum
ad præteritum non sit potentia: ergo, &c. Neque dico
rati habitionem retrahi, & mandato comparari
Regulæ Iuris in 6. & de facto excommunicationem con-
trahi ab eo, qui percussorem Clerici nomine suo for-
tè ratificat: ergo etiam in casu nostro. Ne id dicas, in-
quam; nego enim consequentiam: & ratio regationis
est, quia rati habitionem retrahi est per fictionem Iu-
ris, & eius dispositionem; ut de facto Ius cap. cum
de sententia excom. in 6. disposuit in dicta percussione
Clerici, quæ certè dispositio non est in irregularitatem,
nec in obligatione restitutionis.

8. Porro; si quis homicidium, vel damnum non suo
potestate patratum possit approbet, non censetur rati-
ficare, atque adeo nec censuram aliquam contrahere,
multò minus restitutionis obligationem; quia nemo rati-
ficare potest; quod suo nomine gestum non est cap. cum
quis de sententia excom. in 6. de natura ratificationis ve-
de multa rectè explicata à Bordonio, viro certè docto, &
erudito tom. 3. contr. 3. 2. num. 1. & deinceps, ubi itum mul-
ta de ratificatione professionis.

Non prohibens.

9. De hoc dictum est satis paulò ante cap. 3. §. 1.
à numero 10. & multa dicuntur libro 9. citato. tract. 4.
cap. 2. §. 6.

FINIS LIBRI SEXTI.

Laus Deo, Beatissima Virgini, ac Beato Aloysio.